

være Noget til Ginder for, at den ærede Minister ad administrativ Bei træffer en Bestemmelse, hvorved han gjør det til en fri Sag for Disciplene i de lærde Skoler, om de ville modtage Undervisning i Græsk eller ikke, hvilket jo nærmere kunde bestemmes saaledes, at, naar de vilde nyde Fritagelse derfor, saa skulde de anvende den Tid, som de derved sparede, til at modtage en saa meget større Udvikling i Mathematisk, ligesom da omvendt de, der vedblivende vilde modtage Undervisning i Græsk, skulde nyde en tilsvarende Fritagelse for den mathematiske Undervisning. Derjom den ærede Minister kunde beslutte sig til at gaa denne Bei, da forekommer det mig, at han, især naar han dertil vilde føie nogle andre lidet betydelige Forandringer, som endnu mindre vilde kunne kræve Lovgivningsmagtens Mellemkomst, vilde kunne opnaa den Fritagelse for Dverbebyrdelse, som jo dog skulde være et Hovedstiemed med Ministerens Lovforslag, uden at komme ind paa den Tvedeling af Skolen, som nu findes i Ministerens Forslag, og som jeg vel maa erkjende deri er gennemført med stor Moderation og stor Forsigtighed, men med Hensyn til hvilken jeg dog tror, at det ikke er ganske uden Betæneligheder, som jeg derhos ikke har troet det rigtigt ikke at lade komme til orde under denne Sags Behandling her. Der er i det andet Thing blevet holdt nogle særdeles veltalende Foredrag i hele denne Sag af et derværende Medlem, hvilke Foredrag i høj Grad have tiltalt mig, og hvis Indhold har været et saadant, at det forekom mig i det Mindste i høj Grad at støtte Betænelighederne ved den omtalte Tvedeling. Jeg beklager kun, at det Medlem, til hvem herved sigtes, paavirket af de Omstændigheder, hvorunder han der maatte virke, er kommet til en Konklusion, som det forekommer mig, at han efter sine Præmisses ikke godt kunde komme til. Jeg gjentager, at jeg ikke kan Andet end nære Tvivl om, hvorvidt den foreslaaede Tvedeling er uden Betænelighed. Jeg gaar herved ud fra det Princip, at Dannelsen i Skolen ikke skal være en Dannelse til en bestemt Profession, men en almindelig forberedende Dannelse, saaledes som Civilisatio-

nen til enhver Tid gjør den ønskelig. En saadan Dannelse kan nu ganske naturlig være forskjellig i Grad, og den maa meget hyppig være det efter den forskjellige Tid, som de forskjellige have Leilighed til at anvende derpaa. Men efter sin Natur forekommer det mig derimod, at den bør være ens i Art. Artsforskjelligheden forekommer mig først at burde komme frem, naar der bliver Tale om Uddannelsen til en Profession; indtil den Tid er det naturligt, at Dannelsen er fælles. Jeg kan ikke tro, at det er godt, at der allerede i den tidlige Ungdom fremkommer en Klost, og det er ikke saa ganske lille Klost, mellem dem, der modtage den høiere Dannelse, idet Nogle af dem dannes til at se mest paa den ideale Side, paa den historisk-filosofiske Side af Livet, medens Andre derimod oplæres til saa at sige udelukkende at se paa den realistiske Side. Efter den ringe Erfaring, som vi allerede have haft i saa Herseende her i Landet, forekommer det mig, at vi dog ogsaa kunne sige, at en saadan Adskillelse, forsaavidt den har vist sig, ikke har været ganske uden Ulemper. — Jeg forstaar vel meget godt, at Bennerne af den gamle lærde Skole — som holde paa, at det med Hensyn til den i det Hele skal blive saaledes, som det altid har været —, idet de opdage, at de dog ikke ganske kunne modstaa Nutiden, og at de ville blive nødte til at opgive i alt Fald dem, der ville studere Polyteknik, og maaske ogsaa dem, der ville hengive sig til Lægevidenskaben, dog i alt Fald bestrebe sig for at holde fast paa Theologerne og Juristerne. Men for mig stiller det sig dog meget ligesom noget tvivlsomt, om denne Regning, hvis de have opstillet en saadan, vil staa til, naar Lovforslagets System bliver indført — jeg taler naturligvis her om det af Regjeringen fremlagte Lovforslag og ikke om Lovforslaget, som det er kommet til os fra det andet Thing, om hvilket vi jo vide, at Ministeren ikke vil gaa ind derpaa —, og om det ikke vil vise sig, at ialfald de fleste af Juristerne ville foretrække den realistiske Retning, og om det ikke overhovedet vil blive Tilfældet, at den klassiske Skole efterhaanden vil blive mere og mere forladt og den realistiske Retning derimod saa